

Ministerpost i sikte

Moderaten Olof Lavesson tippas av många att bli kulturminister om Alliansen vinner valet. Men något kulturellt samarbete med Sverigedemokraterna kan han inte tänka sig. Sidan 4-5

Foto: Alexander Mahmoud

STHLM

Nya Karolinska. Hjärtpatients död utreds av åklagare.

Sid 11

Kungsholmen. Renovering av parkstråk rör upp känslor.

Sid 12

Stockholmstestet. Fem frågor om Sveavägen.

Sid 13

KULTUR

Intervju.

Olof Lavesson:

”Jag blir mörkrädd av SD:s kulturpolitik”

Moderaternas Olof Lavesson kan bli nästa kulturminister om Alliansen vinner valet. Förra året fick han kritik för att öppna dörren mot Sverigedemokraterna i kulturfrågor – men inför valet har han stängt den helt. DN:s Hugo Lindkvist har träffat Lavesson.

● För åtta år sedan utsåg ledarsidan på oberoende liberala Sydsvenskan honom till deras önskenamn på posten som kulturminister: ”Plats på scen för ett spännande och kunnigt Malmönamn”, skrev tidningen.

Olof Lavesson fick inte uppdraget den gången. Åtta år senare snackas det återigen om honom som en tänkbar kandidat – utifall att Alliansen får uppdraget att bilda regering efter valet.

Som ordförande i kulturutskottet och kulturpolitisk talesperson för sitt parti har Olof Lavesson blivit en central gestalt i den svenska kulturpolitiken, och den som närmast skuggar sittande minister Alice Bah Kuhnke (MP).

Skulle du vilja bli kulturminister?

Han förvarnar om att svaret kan bli ”politiskt” och fortsätter:

– Om jag funderar över det i dag, då skulle jag inte klara av att göra mitt jobb. Mitt mål är att en allianspolitiker ska sitta på posten.

Han tillägger:

– Men jag skulle bli väldigt hedrad om jag får frågan.

På hans arbetsrum i riksdagen finns ett par porträttmålningar som avbildar släktingar från tidigare generationer. Bland dem fanns riksdagsledamöter för Folkpartiet, Bondeförbundet och Lantmannapartiet under 1800- och 1900-talet.

Tavlorna passade inte i heminredningen så han tog med dem hit när dåvarande partiledaren Anna Kinberg Batra för tre år sedan frågade om han ville bli ordförande i kulturutskottet. Han tackade ja efter en försäkran om att han fick ta plats och vara påstridig.

Olof Lavesson växte upp i Malmö med en ensamstående mor. ”Det var jag och hon”, som han beskriver det. Den första kulturupplevelsen han minns är när modern tog honom med sig till teatern på Fersens väg, och hur han fångades av stämningen under den korta sekund då tystnaden sjunker i teaterrummet, ett sista prassel hörs och ridån ska gå upp.

Han styrde tidigt in på en politisk bana. Vägen gick för via ungdomsförbundet, innan han som 22-åring

blev politisk sekreterare för moderaterna i Malmö stad och invald i fullmäktige 2002. Kulturfrågorna lades tidigt till hans portfölj, och han bar med dem in i riksdagen fyra år senare.

Politikområdet kultur har i princip aldrig hamnat högt på listorna över väljarnas viktigaste frågor, men Olof Lavesson protesterar mot bilden av att området inte spelar en viktig roll under valrörelsen. Han ser ett förändrat politiskt klimat, där valet inte kommer att vinnas på en enskild reform och där kulturbegreppet spänner över en rad områden.

– Det här valet kommer att handla om vart i helskotta samhället är på väg. Jag tror att människor funderar mycket över det, vilket samhälle vi vill se, hur vi kommer dit, och hur vi ser på varandra som människor och vad som utvecklar oss. Alla de frågorna svarar kulturpolitiken på.

Vi möts två gånger under en vecka i juni, och Olof Lavesson ska då komma att upprepa ett och samma ideologiska mantra. För honom är huvudfrågorna framför allt de enskilda konstnärernas möjlighet till mer skapande, kulturens frihet och störet av dess oberoende i ett polariserat samhällsklimat.

– Vi ser allt fler exempel på hur man medvetet misstolkar varandra, sätter gränser och en ökande intolerans mot både det fria ordet och den fria konsten. I den tid vi befinner oss är det viktigare än någonsin att stå upp för dessa värden, och se över hur vi kulturpolitiskt kan skapa förutsättningar för det.

Han nämner att par exempel där han anser att politiker trampat på gränsen.

Efter att Bjarne Melgaards kontroversiella videoverk ”All gym queens deserve to die” visats på Malmö konstmuseum under 2000-talet hörde han politiker, från olika läger, tala om möjligheten att inrätta ett råd som skulle granska museets inköp av konst.

Senare tar han upp ett mer nutida exempel, Carolina Falkholts verk

”Fuck the world”, föreställande en blå jättepenis, som i våras uppfördes på en vägg på Kungsholmen.

– Det första som hände då var att folk skrek: ”Plocka ned den!”. Alltså, det är ju samma debatt vid hade på 50- och 60-talet. Har vi inte kommit längre än så? Har vi politiker som står upp för den konstnärliga friheten även när det blåser?

– Jag gick ut och försvarade den där penisen, för jag tyckte den var jäkligt fräck och dessutom hade den väckt en spännande debatt redan i New York. Men då kommer andra politiker och säger: ”Ska du verkligen ge dig ut i den debatten?” Ja, men självklart. Och jag är inte ute och recenserar ett verk.

Inom partiet, men även av motståndare, beskrivs Olof Lavesson ofta som en uppskattad personlighet. Och trots tydliga meningsskilligheter utsåg Alice Bah Kuhnke (MP) honom till sin ”bästa fiende” i tidningen Vi.

Kulturutskottets vice ordförande, socialdemokraten Gunilla Carlsson, beskriver samarbetet dem emellan som välfungerande de senaste åren, då man bland annat funnit blocköverskridande kompromisser bland annat för spelpolitiken och i den parlamentariska public service-kommittén.

– Men den stora skillnaden mellan oss är den ekonomiska ambitionsnivån. Vi ser att det finns stora kulturella ojämlikheter, och vill försöka använda politiken till att göra det möjligt för fler att ta del av kulturen. Vi tror mer på den modellen än att sänka skatterna som den tidigare borgerliga kulturministern ville göra, säger Gunilla Carlsson.

Enligt DN:s uppgifter ska det dock i moderatkretsar ha funnits ett missnöje med att partiet gick med på överenskommelsen i public service-kommittén. Främst ska kritiken ha handlat om att man inte tryckt på hårdare för en större genomlysning för vilka riktlinjer som ska gälla i bolagen – en kritik som till viss del ska ha fallit tillbaka på Olof Lavesson.

Han själv beskriver slutbetänkan-

det, som presenterades nyligen, som det minst dåliga alternativet. Partiet har också lagt till ett par reservationer, bland annat med kritik om att man ännu inte tittat noggrannare på möjligheterna till ett nytt medieetiskt system för public service.

– Det är klart att det är en kompromiss, men samtidigt är det viktigt att det finns långsiktiga villkor för public service. Jag instämmer i kritiken att det kommit i fel ordning, och tycker att man borde tagit ett helhetsgrepp över vad public service ska göra och hur man ska finansiera det, säger Olof Lavesson.

Trots flera överenskommelser mellan partierna i kulturutskottet finns tydliga skiljelinjer i den ekonomiska politiken på kulturområdet. Under mandatperioden har regeringen ökat den statliga kulturbudgeten med nära 1,5 miljard kronor. Moderaternas budgetförslag är flera hundra miljoner kronor stramare, men i Lavessons ögon handlar det i första hand om att bena ut vad som ger resultat.

– Vi har inte med den här typen av snabba pengar som regeringen har, med 100 miljoner kronor dit och 250 miljoner kronor dit. Politiska konkurrenser anklagar oss ofta för att vilja skära ned, men det vill vi inte. Jag skulle väldigt gärna lägga mer pengar på kulturen, men då måste man vara väldigt nog med vad pengarna går till, och vilket resultat de får, säger Olof Lavesson.

I fjol hamnade han också mitt i den intensiva debatt som pågick om huruvida Moderaterna kan tänka sig att samarbeta med Sverigedemokraterna. Anledningen var en intervju i SVT Kulturnyheterna, där han sade att ”Vi måste kunna föra samtal med alla partier, och då menar jag även politiska samtal”.

Han fick kritik efter uttalandet, och Lavesson har flera gånger sedan dess försökt att förklara vad han menade. Han säger i dag att all form av samarbete med Sverigedemokraterna på kulturområdet är helt uteslutet.

– Samarbetar gör vi med dem

Olof Lavesson

Ålder: 42 år.

Bor: I Malmö.

Arbetar som: Riksdagsledamot för Moderaterna och ordförande i kulturutskottet sedan 2015. Är partiets talesperson i kultur- och hbtq-frågor.

Familj: "Lever i ett förhållande sedan en tid tillbaka."

Kultur med sig från hemmet: "Min mamma såg alltid till att det fanns böcker. Jag läste Astrid Lindgren och mycket ungdomslitteratur som ung."

Läser just nu: "Flyktväg" av Torbjörn Flygt och "Ett litet liv" av Hanya Yanagihara.

Största kulturupplevelse: "Jag minns en utställning från när jag var barn, med Kandinsky på Malmö konsthall, och i vuxen ålder "Lucia de Lammermoor" på Malmö opera.

som vi delar värderingar med. Mycket av det som gjort att jag engagerat mig i politiken är att motarbeta exakt vad de står för. Det är tydligare på kulturområdet än någon annanstans. När jag talar om kulturen som utforskande kraft, kulturens frihet och värdet av samtidskonst så går de i totalt motsatt riktning, säger han.

Anser du det vara farligt om Sverigedemokraterna skulle få inflytande i kulturpolitiken?

– Sverigedemokrater på kulturområdet är väldigt duktiga retoriker och väldigt trevliga personer. Men om man läser på vad de sagt i talarstolen och vad de skriver i sina program, då blir jag mörkrädd. Då står vi inte Polen och Ungern långt efter. Och det tycker jag är skrämmande.

En eftermiddag i juni följer vi med Olof Lavesson till Fotografiska i Stockholm, museet som han både beskriver som sin oas i Stockholm, och som ett tydligt exempel på fristående institutioner som ger fler konstnärer möjlighet att visa sina verk.

– För mig handlar det mycket om hur vi ser på helhetsperspektivet kring det kulturella samhället, och vi har ett ansvar för de institutioner vi äger att också se till hur de kan samverka med det omgivande samhället. Det samhället bygger vi tillsammans.

Han talar vidare, i långa sjok och alltid framåtböjd, om sin bakgrund, sin kamp i hbtq-frågor, saknaden av hemstaden Malmö och hur han ser på sin politiska framtid. Även om han på senare år nämnts som en ministerkandidat, så har det flera gånger varit nära att han lämnat politiken. Redan 2006, innan han valdes in i riksdagen, övervägde han att sluta.

– Men precis när jag tänkt att jag ska göra något annat har det öppnats ett nytt fönster. Jag siktar i alla fall på fyra år till, så får vi se vad som händer.

"Det här valet kommer att handla om vart i helskotta samhället är på väg. Jag tror att människor funderar mycket över det", säger Olof Lavesson.

Foto: Alexander Mahmoud

Hugo Lindkvist
hugo.lindkvist@dn.se